

Ceza Genel Kurulu 2014/328 E. , 2014/386 K.
KAMU GÖREVLİSİNE GÖREVDEN DOLAYI HAKARET
HAKİME ALLAH BELANI VERSİN DEMEK
SÖVME SUÇUNUN UNSURLARI
TÜRK CEZA KANUNU (TCK) (5237) Madde 53
TÜRK CEZA KANUNU (TCK) (5237) Madde 58
TÜRK CEZA KANUNU (TCK) (5237) Madde 125
TÜRK CEZA KANUNU (TCK) (5237) Madde 131

"İçtihat Metni"

Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret suçundan sanık S.. K..'nın 5237 sayılı TCK'nun 125/3-a, 53 ve 58. maddeleri uyarınca 1 yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına, hak yoksunluğuna ve cezasının mükerrirlere özgü infaz rejimine göre çektirilmesine ilişkin, Küçükçekmece 1. Sulh Ceza Mahkemesince verilen 19.12.2006 gün ve 573-656 sayılı hükmün sanık tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 2. Ceza Dairesince 20.02.2013 gün ve 24950-3378 sayı ile;
"Mahkemece; sanığın duruşmada müştekiye yönelik olarak söylediği kabul edilen 'Allah belanı versin' sözünün beddua niteliğinde olup hakaret olarak nitelendirilmeyeceği gözetilmeden unsurları oluşmayan suçtan sanığın beraati yerine mahkumiyetine karar verilmesi" isabetsizliğinden bozulmasına karar verilmiştir.

Yerel mahkeme ise 01.10.2013 gün ve 456-946 sayı ile;

"...Yargılamaya konu somut olayda; sanığın sarf ettiği sözlerin şahıslar arasında gerçekleşen bir tartışma veya uyuşmazlık sırasında sarf edilmesi halinde beddua olarak nitelendirilebileceği, ancak mağdurun suç tarihinde nöbetçi sulh ceza hakimi olarak görev yaptığı, hırsızlık suçlaması ile sorguya sevk edilen sanık hakkında soruşturma dosyasındaki deliller ve vicdani kanısı doğrultusunda sanığın tutuklanmasına yönelik yargısal bir karar verdiği, sanık müdafinin ve sanığın bu yargısal karara karşı üst dereceli mahkemede itiraz yoluna başvurmak suretiyle hukuki ve yasal yollara başvurabilme hakkı varken kendisi aleyhine verilen yargı kararına karşı 'Allah belanı versin, sen ne biçim hakimsin' şeklinde bağırarak suretiyle mağdur olan hakimin onur, şeref ve saygınlığına saldırıda bulunduğu, suçun işleniş şekli, işlendiği yer ve zaman, failin güttüğü amaç ve saik dikkate alındığında sanığın sarf ettiği sözlerin beddua kastıyla sarf edilmediği, sanığın hakaret kastıyla hareket ettiğinin kabulünün gerektiği, aksinin kabulü halinde aleyhine verilen kararları kabullenemeyen bütün

şahısların yasal yolları kullanmak yerine beddua ve kaba eleştiri adı altında yargısal faaliyette bulunan tüm hakim ve savcılarının onur, şeref ve saygınlığı rencide etme yoluna gidebileceği, bu haliyle Yargıtay 2. Ceza Dairesi kararının yerinde olmadığı...” gerekçesi ile ilk hükümde direnilmesine karar vermiştir. Bu hükmün de sanık tarafından temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının “bozma” istekli 13.05.2014 gün ve 25007 sayılı tebliğnamesi ile Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

Özel Daire ile yerel mahkeme arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; hakaret suçunun unsurlarının oluşup oluşmadığının belirlenmesine ilişkindir.

İncelenen dosya kapsamından;

06.03.2006 tarihinde düzenlenen tutanağa göre; hırsızlık suçundan tutuklanması talebiyle hakim önüne çıkarılan sanığın, sorgusu yapıldıktan sonra şikâyetçi Hâkim Z.. Ö.. tarafından tutuklanmasına karar verilmesi üzerine, kararın tefhiminin ardından duruşma salonundan ayrılmak üzere olan müştekiye yüksek sesle “Allah belanı versin” diye söylediği,

Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığının 12.10.2006 gün ve 8150-2046 sayılı iddianamesi ile; "Allah belanı versin" şeklinde söz söylemek suretiyle kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret suçunu işlediği iddiasıyla sanık hakkında kamu davası açıldığı,

Anlaşılmaktadır.

Şikâyetçi Z.. Ö..; Küçükçekmece 1. Aile Mahkemesinde hakim olarak görevli olduğunu, olay tarihinde nöbetçi hakim olması nedeniyle tutuklanması talep edilen sanığın sorgusunu yaptığını, tutuklama kararını bildirdikten sonra odasına geçeceği sırada sanığın kendisine hitaben “Allah belanı versin” dediğini belirtmiş,

Suç tarihinde tutanak katibi olarak görev yapan tanık S.. K..ve polis memuru olan tanık A.. I.. olay tutanağı ile aynı doğrultuda olacak şekilde; sanığın sorgusu yapıldıktan sonra görevli hakime "Allah belanı versin" dediğini beyan etmişler,

Polis memuru olarak görev yapan tanık U..Ş.. ise soruşturma aşamasındaki ifadesinde; sanığın görevli hakime "Sen nasıl hakimsin, Allah belanı versin" dediğini, kovuşturma aşamasında da bu ifadeden kısmen farklı olacak şekilde "Allah belanı versin, ne biçim hakimsin" dediğini açıklamış,

Sanık aşamalarda; tutuklama kararından etkilenecek sorguyu yapan hakime "Allah belanı versin" dediğini kabul etmiş, temyiz dilekçesinde ise bu sözü görevli hakime değil, diğer şüpheli arkadaşına söylediğini savunmuştur. 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun "Hakaret" başlıklı 125. maddesinin ilk üç fıkrası;

"1- Bir kimseye onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnat eden veya sövmek suretiyle bir kimsenin onur, şeref ve saygınlığına saldıran kişi, üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

2- Fiilin, mağduru muhatap alan sesli, yazılı veya görüntülü bir iletiyle işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkra da belirtilen cezaya hükmolunur.

3- Hakaret suçunun;

b)Dini, siyasi, sosyal, felsefi inanç, düşünce ve kanaatlerini açıklamasından, değiştirmesinden, yaymaya çalışmasından, mensup olduğu dinin emir ve yasaklarına uygun davranmasından dolayı,

c) Kişinin mensup bulunduğu dine göre kutsal sayılan değerlerden bahisle, İşlenmesi halinde, cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz..." şeklinde düzenlenmiştir.

Bu düzenleme ile 765 sayılı TCK'ndan farklı olarak hakaret ve sövme ayrımı kaldırılmış, onur, şeref ve saygınlığı rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnat etmek veya sövmek hakaret suçunu oluşturan seçimlik hareketler olarak belirlenmiştir. (Mahmut Koca- İlhan Üzülmez, Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Adalet Yayınevi, Ankara, 2013, s.430)

5237 sayılı TCK'nun "Soruşturma ve kovuşturma koşulu"başlıklı 131. maddesinin birinci fıkrasında ise; "Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı işlenen hariç; hakaret suçunun soruşturulması ve kovuşturulması, mağdurun şikâyetine bağlıdır" hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, TCK'nun 125. maddesinin birinci fıkrasında hakaret suçunun temel şekli, üçüncü fıkrasında ise nitelikli halleri düzenlenmiş, aynı kanunun 131/1. maddesinde kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret dışında kalan hakaret suçlarının şikâyete tâbi olduğu açıkça ifade edilmiştir.

Hakaret fiillerinin cezalandırılmasıyla korunan hukuki değer, kişilerin onur, şeref ve saygınlığı olup, bu suçun oluşabilmesi için, davranışın kişiyi küçük düşürmeye matuf olarak gerçekleşmesi gerekmektedir. Bir hareketin tahkir edici olup olmadığı bazı durumlarda nispi olup, zamana, yere ve duruma göre değişebilmektedir. Kişilere yönelik her türlü ağır eleştiri veya rahatsız edici sözlerin hakaret suçu bağlamında değerlendirilmemesi, sözlerin açıkça, onur,

şeref ve saygınlığı rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnadını veya sövmek fiilini oluşturması gerekmektedir.

Öte yandan, Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlüğünde beddua; "Birinin kötü duruma düşmesini gönülden isteme, bir kimse için kötü dilekte bulunma, kötü dua, ilenme, ilenç", "belâ" ise; "İçinden çıkılması güç sakıncalı durum, büyük zarar ve sıkıntıya yol açan olay veya kimse, hak edilen ceza" şeklinde tanımlanmıştır.

Bir kimsenin zarar ve sıkıntıya düşmesini yaratıcıdan dileme mahiyetindeki sözlerin açıkça, kişinin onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnadını içermediği veya sövmek fiilini oluşturmadığı takdirde hakaret olarak kabulü mümkün bulunmamaktadır.

Bu kapsamda, sadece "Allah belanı versin" cümlesi ile ortaya konulan bir beddua ifadesi, rahatsız edici olmakla birlikte onur, şeref ve saygınlığı rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil isnadı veya sövme olmaması nedeniyle TCK'nun 125. maddesi anlamında suç olarak kabul edilemeyecektir.

Nitekim Ceza Genel Kurulunun 03.07.2001 gün ve 132-155 sayılı kararında da; "Allah belasını versin" sözünün Tanrısal ceza dileme ve beddua anlamında olup tahkir ve tezyif içerdiğinden söz edilemeyeceğine işaret edilmiştir.

Bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde;

Hırsızlık suçundan hakkında soruşturma başlatılan ve tutuklanması talebiyle hakim önüne çıkartılan sanığın, kendisinin haksız bir şekilde tutuklanmasına karar verildiğini düşünerek bunun sorumlusu olarak gördüğü sorguyu yapan hakime yönelttiği "Allah belanı versin" şeklindeki ifade, beddua niteliğinde, nezaket dışı, kaba ve rahatsız edici bir söz ise de, şikâyetçi hâkimin onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnadını içermemesi ve sövme fiilini de oluşturmaması nedeniyle hakaret suçunun kanuni unsurlarının gerçekleşmediği kabul edilmelidir.

Bu nedenle, yerel mahkemece sanığın beraatine hükmolunması gerektiği gözetilmeden, unsurları oluşmayan suçtan mahkûmiyet kararı verilmesi isabetsizdir.

Bu itibarla; yerel mahkeme direnme hükmünün, hakaret suçunun unsurlarının oluşmadığı gözetilmeden, sanığın beraati yerine mahkûmiyetine karar verilmesi isabetsizliğinden bozulmasına karar verilmelidir.

Çoğunluk görüşüne katılmayan Genel Kurul Üyesi O. K.; "Sanık tutuklanmasının akabinde tutuklayan hakime görevlilerin yanında 'Allah belanı versin' diyerek salonu terk etmiştir. Çoğunluk bu sözü beddua olarak kabul ederek suç olmadığına hükmetmiştir. Temelde bu söz beddua ise de oluşa ve

söylenen kişiye göre sövme olarak vasıflandırılabilir. Hakimin gıyabında bir makalede veya bir televizyon söyleşisinde kullanılsa oluşa göre suç olmayabilir. Ancak; hakimin görevi sırasında kamu otoritesini, makam sahibinin prestijini sarsacak veya saygınlığını rencide edecek şekilde söylenirse sövme suçunu oluşturur.

5237 sayılı Yasa'nın 125. maddesinde saygınlığı rencide edebilecek veya saygınlığa saldırı bu suçun unsurları arasında sayılmış olup bir hakime başkalarının bulunduğu bir ortamda 'Allah belanı versin' demek hem kişinin hem de mahkemenin saygınlığına saldırıdır.

Görevli polislerin önünde sanığın hakime karşı 'Allah belanı versin' demesi o kişinin ve mahkemenin prestijini ve hakimin otoritesini sarsar. Prestijin Türkçe karşılığı itibardır. İtibarı sarsan bir sözcük de sövme suçunu oluşturur. Bu söz kavga esnasında bir şahsa söylense veya bir siyasiye söylense beddua ya da ağır eleştiri olarak görülebilir. Ancak bir makam sahibine söylendiğinde, hele hele bir hakime söylendiğinde durum farklılık arzeder. Suç olmadığı kabul edilirse bütün sanıklar hakime 'Allah belanı versin' diyerek salonu terk eder. Bu da kamu otoritesinin sarsılmasına neden olur. Nitekim Anayasanın 26/2. fıkra son cümlesinde ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin ifade özgürlüğü başlığıyla düzenlenen 10/2. fıkrada yargılama görevi yapanlar ve yargı gücü otoritesi yönünden ifade özgürlüğü yönünden bir ayrıcalık öngörmüştür.

İzah edilen nedenlerle hükmün onanması gerektiği düşüncesiyle çoğunluğun bozma kararına katılmıyorum" düşüncesiyle,

Çoğunluk görüşüne katılmayan diğer altı Genel Kurul Üyesi de; "suçun unsurlarının oluşması nedeniyle direnme hükmünün onanması gerektiği" şeklindeki benzer düşünceyle karşı oy kullanmışlardır.

SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle;

1- Küçükçekmece 1. Sulh Ceza Mahkemesinin 01.10.2013 gün ve 456-946 sayılı direnme hükmünün, hakaret suçunun unsurlarının oluşmadığı gözetilmeden, sanığın beraati yerine mahkûmiyetine karar verilmesi isabetsizliğinden **BOZULMASINA**,

2- Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına **TEVDİİNE**, 16.09.2014 tarihinde yapılan müzakerede oyçokluğuyla karar verildi.